

We mogen ons niet blindstaren op racistische uitspraken

De uitspraken van Conner Rousseau over Roma veroorzaakten veel morele verontwaardiging. Velen keurden de uitspraken publiekelijk af. Dit is maar goed ook. Racisme en discriminatie, kwetsende uitspraken ondubbelzinnig benoemen helpt om een norm te stellen. Er schuilt echter een dubbel risico in het mediatiseren en de publieke veroordeling van racistische uitspraken.

Het eerste is dat we het daarbij laten en daarbij het gevoel hebben ons deel van het werk gedaan te hebben. Het vraagt soms moed om zich tegen racisme uit te spreken of zich publiekelijk te verontschuldigen. De ongemakkelijke waarheid is echter dat dit het eenvoudigste deel van de strijd tegen racisme is. Net zoals MeToo-profielen op Facebook niet volstaan om seksisme aan te pakken, is er meer nodig dan morele verontwaardiging om racisme effectief terug te dringen. Er is nood aan concrete acties op beleidsniveau.

Doeltreffend beleid tegen racisme overstijgt de aanpak van individuele situaties

De vraag is welke beleidsacties doeltreffend zijn. Dit brengt ons bij het tweede risico: we staren ons vaak blind op het voorval en verliezen de bredere maatschappelijke context uit het oog.

Racisme beperkt zich niet tot uitspraken van individuen die we al te gemakkelijk de stempel van « racist » opdrukken. Racisme is breed aanwezig in de samenleving, van de schoolbanken, de sportclubs, de arbeids- of huisvestingsmarkt tot in de parlementen en gemeenteraden. Roma, maar ook tal van andere bevolkingsgroepen worden beknot in hun grondrechten door bewuste en onbewuste racistische discriminatie op brede schaal. Beleidsacties dienen eerst en vooral daarop gericht te zijn. Op dit vlak blijft het de laatste dagen windstil.

De realiteit is dat België ondanks beloften in Durban (2001) nog steeds geen interfederaal actieplan tegen racisme heeft. De realiteit is ook dat twee gewesten/gemeenschappen en de federale overheid het laatste jaar wel hun eigen actieplan tegen racisme aangekondigd hebben. Vlaanderen en de Duitstalige gemeenschap (nog) niet.

Racisme-aanpak centraal stellen in de komende bestuursakkoorden

Als de Vlaamse partijvoorzitters het echt menen, krijgt de aanpak van structureel racisme een belangrijke plaats in hun partijprogramma's en bij de toekomstige onderhandelingen over bestuursakkoorden. Als het hen menens is, steken ze vandaag nog de koppen bijeen om nog voor de verkiezingen de Vlaamse bijdrage aan het interfederaal actieplan tegen racisme te lanceren, met garanties over de verdere uitvoering na de verkiezingen.

Ook andere maatschappelijke actoren – scholen, organisaties, bedrijven, immo-kantoren, sportclubs, ziekenhuizen... - hebben een wezenlijke rol te spelen in de beleidsmatige aanpak van racisme binnen hun eigen invloedssfeer. Het uitwerken van een stevig preventiebeleid, procedures voor de aanpak van concrete situaties en de ondersteuning van doelwitten, het doorlichten van het aanwervings- en promotiebeleid zijn daar belangrijke bouwstenen van.

Zolang we zelf geen actie ondernemen om racisme grondig aan te pakken via tastbaar beleid, zullen veroordelingen van racisme en de daarbij horende verontschuldigungen bijzonder hol blijven klinken.

Thomas Peeters, stafmedewerker racisme & diversiteit van ORBIT vzw en co-coördinator van de NAPAR Coalitie (www.naparbelgium.org) **Contact:** thomas@orbitvzw.be 0499 618 277